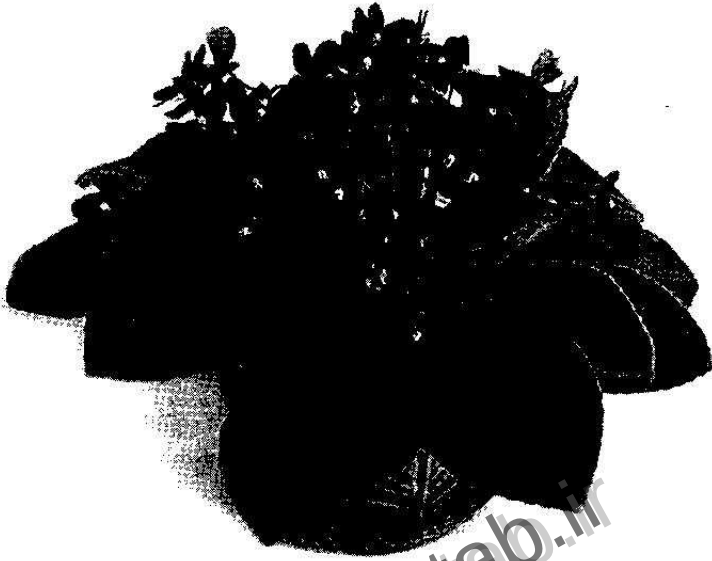

بنفشه آفریقایی

سهیلا عباس پور

andishe_asr

نام کتاب: بنفشه آفریقایی

مؤلف: سهیلا عباس پور

ویراستار: محمد اسماعیل پور اسماعیلی

ناشر: اندیشه عصر

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

نویت چاپ: اول - ۱۴۰۱

شابک: ۸ - ۲۴۵ - ۴۲۱ - ۶۰۰ - ۹۷۸

قیمت: ۱۳۰۰۰ تومان

- سرشناسه : عباس پور، سهیلا
- عنوان و نام پدیدآور : بنفشه آفریقایی: تاریخچه پرورش، نگهداری / سهیلا عباس پور
- مشخصات نشر : تهران: اندیشه عصر
- مشخصات ظاهری : [۱۵۵]ص.مصور (بخشی رنگی)، نقشه جدول، نمودار
- شابک : ۸-۲۴۵-۴۲۱-۶۰۰-۹۷۸
- وضعیت فهرست نویسی: فهرست نویسی قبلی
- یادداشت : ص.ع. به انگلیسی، Soheila Abbaspour. African violet: history, cultivation and day-to-day-care.
- یادداشت : کتابنامه: ص. [۱۵۵ - ۱۵۳]
- موضوع : بنفشه آفریقایی
- : بنفشه آفریقایی -- گونه ها
- : بنفشه آفریقایی -- پرورش و تکثیر
- رده بندی کنگره : ۶۲۰ ب / ۴۱۳ SB
- رده بندی دیویی : ۶۳۵ / ۹۳۳۸۱
- شماره کتابشناسی ملی : ۷۴-۵۹۰ م

مرکز پخش:

تهران- میدان انقلاب- ابتدای خیابان آزادی- روبروی سینما مرکزی
بازار بزرگ انقلاب- طبقه زیر همکف- پلاک ۹ تلفن ۶۶۴۲۴۶۱۷-۶۶۹۱۴۳۰۱

فهرست مطالب

۱۳	پیش گفتار.....
۱۵	قدردانی.....
۱۷	مقدمه.....
۲۱	فصل اول معرفی و گیاه‌شناسی بنفشه آفریقایی.....
۲۱	۱-۱- تاریخچه پیدایش بنفشه آفریقایی.....
۲۲	۲-۱- زادگاه اصلی بنفشه آفریقایی.....
۲۳	۳-۱- بنفشه آفریقایی در رده‌بندی گیاهی.....
۲۵	۴-۱- رده‌بندی و نام‌گذاری علمی گیاهان.....
۲۶	۵-۱- تصویری از خانواده گسنریاسه (GESNERIACEAE).....
۲۶	۶-۱- خصوصیات گیاهی اعضای این تیره.....
۲۷	۷-۱- گیاه‌شناسی گل بنفشه آفریقایی.....
۲۹	۸-۱- زیبایی و رنگ گل.....
۳۳	۹-۱- گیاه‌شناسی برگ.....
۳۴	۱۰-۱- انواع برگ‌های بنفشه آفریقایی.....
۳۵	۱۱-۱- سبزی برگ بنفشه آفریقایی.....
۳۵	۱-۱۱-۱- کلروفیل.....
۳۶	۲-۱۱-۱- کاروتنوئید.....
۳۶	۳-۱۱-۱- آنتوسیانین.....
۳۶	۱۲-۱- برگ‌های ابلق.....
۴۸	۱۳-۱- ریشه.....
۴۸	۱۴-۱- شکل و اندازه گیاه.....
۵۱	فصل دوم عوامل پرورشی محیط.....
۵۱	۱-۲- درجه حرارت.....
۵۲	۲-۲- رطوبت.....
۵۳	۳-۲- جریان هوا.....
۵۴	۴-۲- نور.....
۵۵	۵-۲- تأثیر نور بر گیاهان.....
۵۵	۶-۲- تاریخچه شناخت فتوستیز.....
۵۶	۷-۲- فتوتروپیسم PHOTOTROPISM.....
۵۷	۸-۲- فتوپریودیسم PHOTOPERIODISM.....

۵۸	۹-۲- مقدار نور مورد نیاز
۵۸	۱۰-۲- پرورش با نور طبیعی
۵۹	۱۱-۲- پرورش با نور مصنوعی
۵۹	۱-۱۱-۲- لامپ سیمی
۶۰	۲-۱۱-۲- لامپ فلورسنت
۶۰	۱۲-۲- فاصله و شدت نور
۶۲	۱۳-۲- آب و گیاه
۶۲	۱۴-۲- خصوصیات آب
۶۳	۱۵-۲- فاصله زمانی دو آبیاری
۶۳	۱۶-۲- طریقه صحیح آبیاری
۶۴	۱۷-۲- آبیاری از قسمت بالای گلدان
۶۴	۱۸-۲- آبیاری از بشقاب زیر گلدان
۶۵	۱۹-۲- انواع گلدان
۶۵	۱-۱۹-۲- گلدان سفالی
۶۶	۲-۱۹-۲- گلدان پلاستیکی
۶۶	۳-۱۹-۲- گلدان سرامیک
۶۶	۲۰-۲- اندازه گلدان
۶۷	۲۱-۲- سوراخ های آبکش
۶۷	۲۲-۲- نظافت و شستشوی گلدان
۶۸	۲۳-۲- روش کاشت در گلدان
۶۹	۲۴-۲- طریقه تعویض گلدان
۷۰	۲۵-۲- مشخصات و انواع خاک
۷۰	۲۶-۲- وظایف خاک
۷۱	۲۷-۲- پیت ماس PEAT MOSS
۷۱	۲۸-۲- ورمیکولیت VERMICULITE
۷۲	۲۹-۲- پرلیت PERLITE
۷۲	۳۰-۲- ماسه
۷۲	۳۱-۲- ذغال
۷۲	۳۲-۲- سنگ خارا
۷۳	۳۳-۲- خاک برگ
۷۳	۳۴-۲- سترون کردن خاک
۷۴	۳۵-۲- قارچ ها
۷۴	۳۶-۲- اکتینومیسست ها
۷۴	۳۷-۲- باکتری ها
۷۵	۳۸-۲- PH چیست؟

۷۶ ۳۹-۲- تغییر دادن pH خاک

۷۶ ۴۰-۲- تبادل یون مثبت

۷۹ فصل سوم تغذیه گیاه

۸۰ ۱-۳- عناصر اصلی MACROELEMENTS

۸۰ ۱-۱-۳- نیتروژن N

۸۰ ۱-۲-۳- فسفر P

۸۱ ۱-۳-۳- پتاسیم K

۸۱ ۱-۳-۴- منیزیم Mg

۸۱ ۱-۳-۵- کلسیم Ca

۸۱ ۱-۳-۶- گوگرد S

۸۱ ۲-۳- عناصر کمیاب MICROELEMENTS

۸۲ ۱-۲-۳- آهن Fe

۸۲ ۲-۲-۳- بُر B

۸۲ ۳-۲-۳- منگنز Mn

۸۲ ۴-۲-۳- روی Zn

۸۲ ۵-۲-۳- مس Cu

۸۳ ۶-۲-۳- مولیبدون Mo

۸۳ ۷-۲-۳- کلر Cl

۸۳ ۳-۳- کمبودهای مواد غذایی

۸۴ ۴-۳- فرمول کود

۸۷ فصل چهارم طرق مختلف تکثیر

۸۷ ۱-۴- تکثیر از طریق برگ

۸۸ ۲-۴- طریقه برش برگ

۸۹ ۳-۴- طرز کاشت برگ

۹۰ ۴-۴- پرورش برگ در آب

۹۱ ۵-۴- تکثیر از طریق پاجوش یا تقسیم

۹۲ ۶-۴- احیای بوته‌های مسن

۹۳ ۷-۴- تکثیر از طریق کشت بافت

۹۶ ۸-۴- روش کشت و کار در آزمایشگاه

۹۷ ۹-۴- تکثیر از بذر

۹۸ ۱۰-۴- گیاهان دورگه

۹۸ ۱۱-۴- نکاتی در مورد دورگ‌گیری

۱۰۰ ۱۲-۴- عمل گرده‌افشانی

۱۰۳ ۱۳-۴- پرورش بذر

۱۰۴ ۱۴-۴- طرز عمل بذرپاشی

۱۰۵	انتقال جوانه‌ها.....	۴-۱۵
۱۰۶	ثبت و نام‌گذاری هیبریدهای جدید.....	۴-۱۶
۱۰۷	نمونه.....	۴-۱۷
۱۰۸	ترتیب توصیف گلبرگ‌ها.....	۴-۱۸
۱۲۰	پرورش دهندگان بنفشه آفریقایی در کشورهای مختلف.....	۴-۱۹
۱۲۳	فصل پنجم آفات و بیماری‌ها.....	
۱۲۳	۱- آفات.....	۵-۱
۱۲۴	۲- شته‌ها APHIDES.....	۵-۲
۱۲۵	۳- پشه سفید WHITEFLY.....	۵-۳
۱۲۵	۴- شپشک آردآلود SOIL MEALY BUG.....	۵-۴
۱۲۶	۵- شپشک آردآلود خاکی FOLIAR MEALY BUG.....	۵-۵
۱۲۶	۶- شپشک سپردار SCALE.....	۵-۶
۱۲۷	۷- حشره بی بال SPRINGTAIL.....	۵-۷
۱۲۸	۸- کنه سیکلمه CYCLAMEN MITE.....	۵-۸
۱۲۹	۹- نماتودهای ریشه‌ای NEMATODE.....	۵-۹
۱۳۰	۱۰- بیماری‌های ویروسی VIRUSES.....	۵-۱۰
۱۳۰	۱۱- ویروس موزائیکی توتون TOBACCO MOSAIC VIRUS.....	۵-۱۱
۱۳۱	۱۲- قارچ‌های بیماری‌زا PESTILENT FUNGI.....	۵-۱۲
۱۳۲	۱۳- بیماری پوسیدگی یا کپک قارچی BOTRITYS CINERA.....	۵-۱۳
۱۳۲	۱۴- بیماری سفیدک POWDERY MILDEW.....	۵-۱۴
۱۳۳	۱۵- پوسیدگی قارچی در بذرها DAMPING-OFF.....	۵-۱۵
۱۳۵	فصل ششم اشکالات پرورشی.....	
۱۳۵	۱- آیا بنفشه آفریقایی معطر هم وجود دارد؟.....	۶-۱
۱۳۵	۲- بنفشه آفریقایی رونده چیست؟.....	۶-۲
۱۳۶	۳- گیاه دارای یک تاج چیست؟.....	۶-۳
۱۳۶	۴- آیا بنفشه آفریقایی سالی یک‌بار گل می‌دهد؟.....	۶-۴
۱۳۶	۵- چرا رنگ گل‌های بنفشه آفریقایی در منازل کم‌رنگ‌تر از گلخانه‌هاست؟.....	۶-۵
۱۳۷	۶- آیا بنفشه آفریقایی به یک دوره استراحت نیاز دارد؟.....	۶-۷
۱۳۷	۷- دمای مناسب برای پرورش بنفشه آفریقایی کدام است؟.....	۶-۸
۱۳۷	۸- آیا این گیاه در حیاط و باغچه قابل پرورش است؟.....	۶-۹
۱۳۷	۹- آیا بنفشه آفریقایی از کوران هوا صدمه می‌بیند؟.....	۶-۱۰
۱۳۸	۱۰- چگونه می‌توان رطوبت را افزایش داد؟.....	۶-۱۱
۱۳۸	۱۱- آیا آب سرد به بنفشه آفریقایی صدمه می‌زند؟.....	۶-۱۲
۱۳۸	۱۲- اگر در بشقاب زیر گلدان همیشه آب باشد چه اتفاقی می‌افتد؟.....	۶-۱۳
۱۳۸	۱۳- آیا بهتر است آبیاری در صبح انجام بگیرد یا در شب؟.....	۶-۱۴

- ۱۵-۶- چه زمانی باید گیاه را آبیاری نمود؟ ۱۳۹
- ۱۶-۶- هنگام مسافرت گیاهان را چگونه آبیاری کنیم؟ ۱۳۹
- ۱۷-۶- چطور می توان خاک روی برگ های بنفشه را تمیز کرد؟ ۱۳۹
- ۱۸-۶- آبی را که روی تاج گیاه ریخته است چگونه خشک کنیم؟ ۱۳۹
- ۱۹-۶- آیا می توان بنفشه آفریقایی را اسپری نمود؟ ۱۳۹
- ۲۰-۶- چگونه می توانیم بنفشه آفریقایی را به شکوفایی کامل برسانیم؟ ۱۴۰
- ۲۱-۶- گیاه معمولا در چه سنی شروع به گل دادن می کند؟ ۱۴۰
- ۲۲-۶- آیا گیاه تازه خریداری شده را می توان مستقیما در میان گیاهان دیگر قرار داد؟ ۱۴۰
- ۲۳-۶- یک گیاه بنفشه آفریقایی به چه مقدار نور نیاز دارد؟ ۱۴۰
- ۲۴-۶- چه علائمی نشان دهنده وجود نور زیاد یا کم است؟ ۱۴۰
- ۲۵-۶- آیا می توان بنفشه آفریقایی را در زیر نور مصنوعی پرورش داد؟ ۱۴۱
- ۲۶-۶- آیا خاک بخصوصی برای بنفشه آفریقایی توصیه می شود؟ ۱۴۱
- ۲۷-۶- مخلوط بدون خاک چیست؟ ۱۴۱
- ۲۸-۶- سنجش PH خاک به چه معنی است؟ ۱۴۱
- ۲۹-۶- از چه کودی می توان استفاده کرد؟ ۱۴۱
- ۳۰-۶- در چه زمانی می توان گلدان گیاه را عوض کرد؟ ۱۴۱
- ۳۱-۶- خاک گلدان را چگونه می توان عوض کرد؟ ۱۴۱
- ۳۲-۶- عمل پیوند چیست؟ ۱۴۲
- ۳۳-۶- هنگام انتخاب، گیاه مادر باید دارای چه مشخصاتی باشد؟ ۱۴۲
- ۳۴-۶- آیا یک مبتدی می تواند با عمل تلقیح گیاه جدیدی را به وجود بیاورد؟ ۱۴۲
- ۳۵-۶- قسمت های نر گل کدام است؟ ۱۴۲
- ۳۶-۶- بخش ماده گل کدام است؟ ۱۴۲
- ۳۷-۶- گل ستاره ای چیست؟ ۱۴۳
- ۳۸-۶- در چه فصلی می توان گرده افشانی نمود؟ ۱۴۳
- ۳۹-۶- روش گرده افشانی به چه صورت است؟ ۱۴۳
- ۴۰-۶- از کجا معلوم می شود که عمل گرده افشانی موفق بوده است؟ ۱۴۳
- ۴۱-۶- چه مدت زمان طول میکشد تا دانه های بذر بالغ شوند؟ ۱۴۳
- ۴۲-۶- در چه زمانی می توان غلاف بذر را از گیاه جدا نمود؟ ۱۴۳
- ۴۳-۶- چگونه می توان بذرها را از غلاف بیرون آورد؟ ۱۴۴
- ۴۴-۶- بذرها در چه مدت سبز می شوند؟ ۱۴۴
- ۴۵-۶- در چه زمانی می توان جوانه ها را جدا نمود؟ ۱۴۴
- ۴۶-۶- از بذرها انتظار چه رنگ گلی را باید داشت؟ ۱۴۴
- ۴۷-۶- آیا درست است که از برگ بنفشه آفریقایی می توان یک گیاه جدید پرورش داد؟ ۱۴۴
- ۴۸-۶- آیا هر برگی برای تکثیر مناسب است؟ ۱۴۴
- ۴۹-۶- بهترین راه برای این که برگی ریشه دار بشود کدام است؟ ۱۴۴

- ۶-۵۰- در چه مدت زمانی برگ ریشه‌دار می‌شود؟ ۱۴۵
- ۶-۵۱- چه مدت زمان لازم است تا گیاه گل بدهد؟ ۱۴۵
- ۶-۵۲- چرا بنفشه آفریقایی می‌میرد؟ ۱۴۵
- ۶-۵۳- چرا بنفشه آفریقایی پژمرده می‌شود؟ ۱۴۵
- ۶-۵۴- چرا بعضی از گیاهان دارای تنه بدون برگ هستند؟ ۱۴۵
- ۶-۵۵- لکه‌های قهوه‌ای روی برگ به چه دلیل است؟ ۱۴۵
- ۶-۵۶- لکه‌های پنبه‌ای شکلی روی برگ‌ها ظاهر شده‌اند؛ برگ‌ها هم فشرده و شکننده شده‌اند. دلیل آن چیست؟ ۱۴۶
- ۶-۵۷- در چه فواصلی گیاه را باید کود داد؟ ۱۴۶
- ۶-۵۸- گلدان‌های گلی بهتر هستند یا گلدان‌های پلاستیکی؟ ۱۴۶
- ۶-۵۹- ریشه‌های گیاه بنفشه آفریقایی از سوراخ‌های پایین گلدان بیرون زده، آیا باید گلدان آن را عوض کرد؟ ۱۴۶
- ۶-۶۰- یک گیاه تازه خریداری نموده‌ام آیا لازم است گلدان آن را عوض کنم؟ ۱۴۶
- ۶-۶۱- چرا رنگ برگ بنفشه زرد مایل به قهوه‌ای می‌شود؟ ۱۴۷
- ۶-۶۲- فرق میان حشره‌کش تماسی و حشره‌کش سیستمیک چیست؟ ۱۴۷
- فصل هفتم واژه‌نامه توضیحی** ۱۴۹
- نشانی برخی از انجمن‌های بنفشه آفریقایی در کشورهای مختلف ۱۵۸
- کتاب‌شناسی** ۱۶۰

پیش‌گفتار

این دومین نگارش یادداشت حاضر است. آن را بار اول در فروردین ۷۲ نوشتم و تمام کردم و به دست مؤلف کوشا، خانم سهیلا عباس‌پور، سپردم و بعد کار چاپ کتاب طبق معمول به درازا کشید و در این میان اتفاقی افتاد که به خاطر آن با خوشحالی قبول کردم پیشگفتار را بازنویسی کنم. در نگارش اول نوشته بودم:

"تمام کتاب حاضر درباره پرورش تنها یک نوع گل است: بنفشه آفریقایی، که بومی ایران هم نیست، ولی مدتی است که عزیزدل مردم همه‌جای جهان شده است. آنقدر حُسن دارد که تنها عیب آن - این که بو ندارد - هیچ است و هیچ بنفشه‌بازی را ناراحت نمی‌کند..." و حالا در آبان ۷۳ باید اضافه کنم: مثل این که آن تنها عیب، همین که بو ندارد، نیز دارد برطرف می‌شود، آن هم به دست مؤلف کتاب حاضر! بله، باورکردنی نیست ولی به نظر می‌رسد که سهیلا خانم توانسته است بنفشه‌هایی پرورش بدهد که "بو" دارند، یک رایحه بسیار ملایم شبیه به بوی عنبر، که اگر حقیقتاً چنین باشد و دانشمندان گیاه‌شناس هم تصدیق کنند که واقعا تحولی در این بنفشه‌های آفریقایی خاص پدید آمده و آنها را برخلاف سایر بنفشه‌های آفریقایی معطر ساخته است این یک کشف بزرگ جهانی است که اهمیت آن از پرورش بنفشه آفریقایی زرد که قبلاً وجود نداشت - و اخیراً پرورش دهندگان آمریکایی به آن دست یافته‌اند - هیچ کم‌تر نیست و ای بسا با اهمیت‌تر هم باشد. زهی افتخار بر پرورش‌دهنده آن!

سهیلا خانم در مهرماه امسال در یک نمایشگاه گل و گیاه در آلمان شرکت کرد و در آنجا چند گلدان از بنفشه‌های آفریقایی معطر خود را به نمایش گذاشت و کشف خود را اعلام داشت و حالا در آغاز راه دراز خود برای به ثبت رساندن آن در مراجع جهانی است. و این به خودی خود فرایند کوتاهی نیست. مستلزم تکثیر گیاه طی دو سه نسل پیاپی در شرایط دقیق و کنترل‌شده آزمایشگاهی توسط کارشناسان است تا بر آنان مسلم شود که ویژگی جدیدی که در گیاه پدید آمده هم به گیاهان نسل بعد منتقل می‌شود و هم ثابت می‌ماند. و این کار نیاز به صرف وقت و هزینه دارد و یکی دو سالی طول می‌کشد.

تألیف کتاب حاضر نمونه دیگری است از کوشش پیگیر و مداوم خانم عباس‌پور در راه ترویج پرورش بنفشه آفریقایی در ایران. آنچه در کتاب نوشته شده حاصل تجربه دست اول شخصی اوست با تکیه بر بهترین و آخرین اطلاعات علمی موجود در جهان که از نشریات مراکز بزرگ پرورش بنفشه آفریقایی آمریکا و اروپا گرد آورده. تهیه متن و تصاویر کتاب چند سال به درازا کشیده و مطالب دربارۀ و سه باره نوشته شده‌اند تا بیان مفاهیم به حداکثر سادگی

و روانی برسد و برای همه خوانندگان علاقه‌مند قابل استفاده باشد. من که در بیشتر عمر خود سروکارم با نویسندگان و مترجم جماعت بوده است آرزو می‌کنم که ای کاش همه مؤلفان ما کتاب‌های خود را با چنین عشق و علاقه و چنین احاطه‌ای بر موضوع می‌نوشتند.

خوانندگان گلدوست، چه آنها که مدتی است با بنفشه آفریقایی آشنا هستند و چه آنها که تازه اولین گل‌دان آن را هدیه گرفته‌اند، از این کتاب بهره‌ها خواهند برد. از سیر تا پیاز رموز نگاهداری و تکثیر و دفع آفت‌های بنفشه آفریقایی به تفصیل در کتاب بیان شده. حتی مباحث دقیقی چون تکثیر از بذر، دورگه‌سازی و کشت بافتی هم که معمولاً تک‌خال‌های پرورش‌دهندگان حرفه‌ای هستند و به آسانی به افراد "نامحرم" آموخته نمی‌شوند، در این کتاب گشوده شده‌اند و جدی‌ترین پرورش‌دهندگان را به آزمایش این روش‌های پیشرفته دعوت می‌کنند.

میل دارم نگارش دوم پیشگفتار را با چند جمله‌ای که در آغاز نگارش اول نوشته بودم به پایان برسانم: "ما ایرانی‌ها از جمله مردمان گلدوست دنیا هستیم. در زمره بزرگ‌ترین پرورش‌دهندگان گل و گیاه نیستیم. ولی لذتی که از دیدن یک گل نوشکفته می‌بریم، و لب‌خندی که بی‌اختیار می‌زنیم و شعفی که بر وجود ما مستولی می‌شود هیچ دست کمی از شادی دیگران در موقعیت‌های مشابه ندارد. شاید بیشتر هم باشد. شاعران فارسی‌گو حس قدردانی ما را از زیبایی گل‌های طبیعت بارها و بارها در کلام موزون خود بیان کرده‌اند و دیوان‌هایشان پر از ابیاتی است که یا مستقیماً زیبایی گلی را می‌ستایند و یا چهره دلدار را به گل تشبیه می‌کند. آری، گل برای ما عزیز است. حتی انواع مصنوعی آن."

و حالا که یک بانوی ایرانی با عشق و علاقه و با تلاش فردی به موفقیتی دست یافته است که ممکن است او را در جمع پرورش‌دهندگان بزرگ گل و گیاه دنیا صاحب اعتبار و احترام کند، ما گلدوستان هم خوشحالیم و برایش آرزوی پیروزی‌های بیشتری می‌کنیم. باشد که من این پیشگفتار را سه باره بنویسم و خبر بدهم که کارشناسان سازمان جهانی UPOV* معطر شدن بنفشه آفریقایی پیش از این "بی‌بو" را تصدیق کرده و این تحول را به نام سهیلا عباس‌پور مقیم ایران رقم زده‌اند.

کریم امامی

الهیة، آبان ۱۳۷۳

* International Union for the protection of New Varieties of Plants